

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-17

Vår referens

Helena Hansson

Utvecklingssekreterare

helenahansson@malmo.se

Remiss Arbetsmarknadsdepartementet - Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26)

ASN-2025-21562

Sammanfattning

Malmö stad har mottagit remiss angående promemorian *Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen* (Ds 2025:26) från Arbetsmarknadsdepartementet. Promemorian har kommit till arbetsmarknads- och socialnämnden via remiss från stadskontoret.

I promemorian lämnas förslag på administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen vilka innebär en växling från sanktioner i ett straffrättsligt sanktionssystem till ett administrativt sanktionssystem.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen är positiv till utredningens syfte, som handlar om att stärka skyddet av välfärdssystemen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har identifierat behov av förtydligande inom två förslag om kvittning respektive avdrag på arbetslöshetsersättningen, avseende enskildas förutsättningar att ha grundläggande medel för sin försörjning för att undvika en övervältring av kostnader till socialnämnder, något som också skulle förta effekten av beslutad sanktionsavgift.

Förvaltningen ser också risker med att begränsa skyldigheten i att anmäla bidragsbrott till Polismyndigheten. Det kan leda till att antalet underrättelser till socialnämnden minskar och att samhällets förutsättningar att ha en helhetsbild av felaktigheter och

välfärdsbrott kopplat till statliga, regionala och kommunala välfärdssystem påverkas negativt.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende remiss Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26) enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden justerar paragrafen omedelbart.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till Kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse - Remiss Arbetsmarknadsdepartementet - Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26)
- Protokollsutdrag arbetsutskottet §64 Remiss Arbetsmarknadsdepartementet - Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26)

Beslutsplanering

ASN beredning 2026-02-04

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2026-02-12

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2026-02-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Ärendets initiering

Kommunstyrelsen har berett arbetsmarknads- och socialnämnden möjlighet att inkomma med yttrande gällande remiss från arbetsmarknadsdepartementet om administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen, Ds 2025:26.

Sista svarsdatum är 2026-02-27.

Bakgrund

Utredningen om administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26) har haft i uppdrag att lämna förslag på hur ett system med administrativa sanktioner och bidragsspärr kan utformas.

Utredningen har tidigare lämnat en delredovisning, i mars 2025, om administrativa sanktioner i socialförsäkringen (Ds 2025:8).

Utredningen ska, i mars 2026, lämna sin slutredovisning som bland annat ska omfatta administrativa sanktioner för de ersättningar som beslutas av Migrationsverket, Centrala studiestödsnämnden och kommunerna samt frågan om ett eventuellt register över beslutade sanktionsavgifter.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i november 2023 yttrat sig gällande en av de två offentliga utredningar som denna utredning har i uppdrag att se över och analysera, Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen, SOU 2023:52, ärende ASN-2023-21549.

Förslag som presenteras i promemorian

Det föreslås att det ska införas sanktionsavgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen.

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna ska, om vissa förutsättningar är uppfyllda, fatta beslut om sanktionsavgift när en enskild har orsakat att ersättning eller stöd har lämnats felaktigt.

Den som lämnar en oriktig uppgift ska få en sanktionsavgift, om den oriktiga uppgiften har lett till att ersättning eller stöd felaktigt har betalats ut eller tillgodoräknats.

Detsamma gäller den som inte uppfyller en skyldighet att lämna uppgifter eller anmäla ändrade förhållanden, om underlåtenheten har lett till en felaktig utbetalning eller ett felaktigt tillgodoräknande.

Sanktionsavgiften bygger på ett strikt ansvar för oriktiga uppgifter och för underlåtenhet att uppfylla en uppgifts- eller anmälningsskyldighet. En sanktionsavgift förutsätter att den myndighet eller den arbetslöshetskassa som handlägger ersättningen eller stödet ska ha beslutat om återbetalning av den felaktigt utbetalda ersättningen eller stödet.

Sanktionsavgiften föreslås vara 25 procent av det återkrävda beloppet men det föreslås även om minimi- respektive maxbelopp på avgiften i förhållande till prisbasbelopp. Sanktionsavgiften ska sättas ned eller helt eller delvis om det är oskäligt att ta ut sanktionsavgiften med fullt belopp med hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet.

Införandet av administrativa sanktionsavgifter innebär att det kommer att finnas både ett straffrättsligt och ett administrativt sanktionssystem för den som orsakar en felaktig utbetalning eller ett felaktigt tillgodoräknande av ersättning eller stöd, genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att uppfylla en uppgifts- eller anmälningsskyldighet.

För att åstadkomma en sanktionsväxling från det straffrättsliga systemet till det administrativa har det därför i Ds 2025:8 föreslagits en begränsning av anmälningsskyldigheten i bidragsbrottslagen (2007:612).

I promemorian lämnas ett stort antal förslag i flera kapitel;

- Kapitel 3: Arbetsförmedlingens beslut om återbetalning
- Kapitel 4: Administrativa sanktionsavgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
- Kapitel 5: Administrativ sanktionsavgift i arbetslöshetsförsäkringen,
- Kapitel 6: Ändringar i bidragsbrottslagen,
- Kapitel 7: Åklagarens yrkande om administrativ sanktionsavgift,
- Kapitel 8: Underrättelseskyldighet för Polismyndigheten, åklagare och domstolar,
- Kapitel 9: Offentlighet och sekretess,
- Kapitel 10: Integritetsskyddsfrågor, samt
- Kapitel 12: om Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.

Författningsförslagen föreslås träda i kraft 1 juli 2027.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ser positivt på utredningens syfte att stärka skyddet av välfärdssystemen.

De förenklade processer som föreslås, jämfört med nuvarande ordning med polisanmälningar, kan vara positiva då felaktigheter troligen i högre utsträckning kommer mötas av konsekvenser, genom föreslagna sanktionsavgifter, än vad som sker i den nuvarande ordning.

En utformning av ett regelverk som i hög utsträckning växlar över från sanktioner i ett straffrättsligt sanktionssystem till ett administrativt sanktionssystem kräver dock, enligt förvaltningens mening, att uppmärksamma förskjutningen från att brott ska vara styrkt utom rimligt tvivel för att påföljd ska utdelas till ett strikt ansvar där begånget fel medför sanktion i form av sanktionsavgift.

Vidare bedömer arbetsmarknads- och socialförvaltningen att det är av största vikt att kvittning eller innehållande av sanktionsavgift som myndighet eller arbetslöshetskassa beslutat om, inte sker på ett sätt som försätter enskild eller dennes familj utan grundläggande försörjning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen utvecklar detta under rubrikerna 4.5.4 *Kvittning* respektive 5.6.4 *Avdrag på arbetslöshetsersättning* i förslag till yttrande.

Avslutningsvis bedömer arbetsmarknads- och socialförvaltningen det väsentligt att lyfta de risker som förvaltningen identifierar kring att felaktiga utbetalningar och välfärdsbrottslighet till viss del, enligt förslagen, enbart kommer hanteras inom ramen av sanktioner från beslutande myndighet eller arbetslöshetskassa.

Polis och åklagares förutsättningar att skapa ha en helhetsbild över såväl enskildas agerande i förhållande till välfärdssystemet inom stat, regioner och kommuner riskerar att försämrats och så även förutsättningarna att följa den samlade utvecklingen av felaktigheter och brott över tid.

Förvaltningen föreslår nämnden godkänna förslag till yttrande och skicka det till kommunstyrelsen.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef